

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

25.5.2026. - 29.5.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 01.06.2026. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.5.2026. - 29.5.2026.**

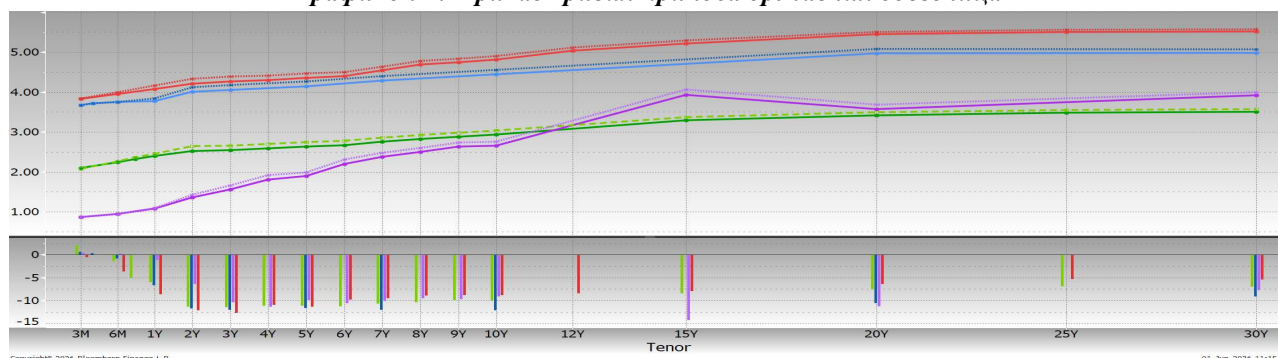
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра			САД			Велика Британија			Јапан		
	22.5.26	-	29.5.26	22.5.26	-	29.5.26	22.5.26	-	29.5.26	22.5.26	-	29.5.26
2 године	2,64	-	2,53	4,12	-	4,00	4,33	-	4,21	1,44	-	1,37
5 година	2,75	-	2,64	4,26	-	4,14	4,46	-	4,35	2,00	-	1,90
10 година	3,04	-	2,94	4,56	-	4,44	4,90	-	4,81	2,76	-	2,67

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси		
	22.5.26	-	29.5.26
3 мјесеца	2,098	-	2,125
6 мјесеци	2,259	-	2,245
1 година	2,469	-	2,411

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.5.2026. године (пуне линије) и 22.5.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси на обвезнице земаља чланица зоне евра забиљежили су смањење дуж цијеле криве. Приноси на њемачке државне обвезнице смањени су између 10 и 12 базних поена, док су приноси на италијанске обвезнице смањени између 11 и 13 базних поена. Тржиште готово у потпуности урачунава повећање ДФР-а на 2,25% са тренутних 2% на састанку ЕЦБ 11. јуна, као и још једно повећање до краја године.

Званичници ЕЦБ-а били су активни у контексту коментара о монетарној политици. Чланица Извршног одбора ЕЦБ-а Шнабел изјавила је да ће повећање каматних стопа у јуну бити потребно, чак и у случају брзог окончања сукоба на Блиском истоку, наводећи величину и постојаност тренутног шока, значајне ризике повећања цијена производа изван енергетског сектора, уз упозорење да би чекање на појаву ефеката другог круга инфлације у подацима о платама било прекасно. Главни економиста ЕЦБ-а Лејн навео је да ће централна банка вјероватно ревидирати прогнозу инфлације навише у јуну и да се тренутно процјењује величина шока, те је потврдио да се ЕЦБ не обавезује унапријед на будуће потезе. Чланови УВ ЕЦБ-а Слејпен и Де Галхо поновили су посвећеност ЕЦБ-а повратку инфлације на циљни ниво. Де Галхо је подсетио да је референтна стопа задржана управо због недостатка података о ризицима другог круга инфлације. Стурнарас је изјавио да ЕЦБ треба да избјегава претјерано рестриктиван приступ који би могао да оптерети економску активност, те да је потребно пажљиво прилагођавање монетарне политике у рестриктивнијем смјеру које ће ограничити интензитет секундарних ефеката без несразмјерног утицаја на економску активност.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

ЕЦБ је у полугодишњем Извјештају о финансијској стабилности упозорила да су финансијска тржишта изложена ризику нагле и значајне корекције, будући да инвеститори потцјењују пријетње, укључујући рат у Ирану. Иако тржиште државних обвезница зоне евра и даље функционише уредно, уз уске спредове, наведено је да би растуће присуство цјеновно осјетљивих инвеститора попут хец фондова могло да изазове или појача наглу корекцију цијена. Стога је, према оцјени ЕЦБ-а, потребно да свака фискална подршка буде привремена и циљана, како би се избјегло подстицање трајних инфлационих очекивања и додатно оптерећење јавних финансија.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Индекс поверења потрошача Ф – ЕЗ	МАЈ	-	-19,0	-20,6
2.	Стопа инфлације (Г/Г) П – Њемачка	МАЈ	2,8%	2,7%	2,9%
3.	Стопа инфлације (Г/Г) П – Француска	МАЈ	2,9%	2,8%	2,5%
4.	Стопа инфлације (Г/Г) П – Шпанија	МАЈ	3,6%	3,6%	3,5%
5.	Стопа инфлације (Г/Г) П – Италија	МАЈ	3,3%	3,3%	2,8%
6.	Стопа незапослености – Финска	АПР	-	11,6%	11,1%
7.	Стопа незапослености – Њемачка	МАЈ	6,4%	6,3%	6,4%

САД

Приноси на америчке државне обвезнице су, пратећи тренд на глобалном нивоу, смањени дуж цијеле криве током протекле седмице.

Више званичника Феда изразило је спремност да размотри повећање референтне каматне стопе. Чланица ФОМЦ-а Кук изјавила је да је спремна да повећа каматне стопе уколико се очекивана дезинфлација не појави благовремено, уз оцјену да очекује успоравање инфлације и без повећања каматних стопа. Предсједник Феда из Сент Луиса Мусалем истакао је да постоји сценарио у којем би економија могла да захтијева повећање референтне каматне стопе, те да би било ризично ослањати се на будући раст продуктивности од вјештачке интелигенције за рјешавање актуелне инфлације. Гулсби из Чикага упозорио је да би комбинација енергетских шокова и упорне инфлације могла да гурне економију у правцу стагфлације, оцијенивши да је инфлација непосреднија пријетња од тржишта рада. Вилијамс из Њујорка оцијенио је да је монетарна политика добро позиционирана и да је Фед спреман да сачека даље податке прије доношења одлука. Кашкари из Миннеаполиса навео је да би Фед могао да започне серију повећања каматних стопа уколико инфлација, изазвана сукобом на Блиском истоку, настави да расте, додајући да сљедећа промјена стопе може бити смањење или повећање у зависности од понашања инфлације.

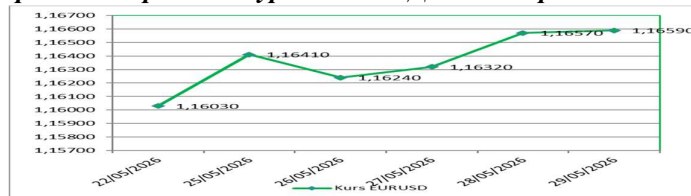
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Индекс поверења потрошача	МАЈ	92,0	93,1	93,8
2.	ПЦЕ дефлатор (Г/Г)	АПР	3,8%	3,8%	3,5%
3.	Индекс трајних добара П	АПР	4,0%	7,9%	1,3%
4.	Стопа БДП-а (К/К) – сведено на годишњи ниво П	I квартал	2,0%	1,6%	0,5%
5.	Лична потрошња П	I квартал	1,6%	1,4%	1,6%
6.	Почетни захтјеви незапослених за помоћ	23. мај	211.000	215.000	210.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	16. мај	1.784.000	1.786.000	1.771.000
8.	Број захтјева за хипотекарне кредите	22. мај		-8,5%	-2,3%

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Графикон 2: Кретање курса ЕУРУСД током протекле седмице

УСД је депресирао у односу на ЕУР, те је курс ЕУРУСД повећан са нивоа од 1,1603 на ниво од 1,1649.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Финансијско тржиште у Великој Британији било је затворено у понедељак због празника. Приноси на британске државне обвезнице смањени су дуж цијеле криве, уз незнатно израженији пад на краћем дијелу криве. Пад приноса улиједио је након смањених очекивања о даљем повећању референтне каматне стопе БоЕ, ниже цијене нафте и оптимизма око напретка у преговорима САД и Ирана.

Гувернер БоЕ-а Бејли изјавио је да БоЕ може привремено да толерише инфлацију изнад циљане вриједности како би подржао слабу економију, све док се не појаве секундарни ефекти, које је оцијенио неизвјесним и споријим у развоју, што отежава доношење одлука о монетарној политици. Додао је да је задржавање референтне каматне стопе на 3,75% било добар избор, уз упозорење да би продужени индиректни ефекти могли да одрже инфлацију високом и потенцијално захтијевају реакцију БоЕ-а. Замјеница гувернера БоЕ-а Бриден изјавила је да репо на британским државним обвезницама не би требало да има нулти „херкат” и да растуће присуство хец фондова доноси нове ризике. Навела је да БоЕ разматра увођење минималних „херката”, уз приједлог који ће упутити на консултације почетком 2027. године.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БРЦ индекс малопродајних цијена (Г/Г)	МАЈ	1,1%	1%

Током протекле седмице ГБП је депресирала у односу на евро, па је курс ЕУРГБП забиљежио раст са нивоа од 0,8636 на ниво од 0,8665. ГБП је апресирала у односу на УСД, па је курс ГБПУСД повећан са нивоа од 1,3433 на ниво од 1,3456.

ЈАПАН

Приноси на јапанске државне обвезнице забиљежили су смањење у протеклој недјељи. Смањење приноса на почетку седмице улиједило је након напретка у преговорима САД и Ирана о окончању сукоба на Блиском истоку, а додатни пад забиљежен је након што су изостали јасни сигнали о монетарној политици у говору гувернера БоЈ-а Уеде. Пред крај седмице приноси на дужем дијелу криве смањили су се због забринутости око инфлације и фискалне политике. На крају седмице Никеи 225 је снажно порастао и достигао нови историјски рекорд од 66.329,50 поена. Гувернер БоЈ-а Уеда изјавио је да се Јапан суочава са нафтним шоком и да почетни услови имају велики значај када до шока дође, те да је ризик од ефеката другог круга висок ако су инфлациона очекивања већ повишена. Такође, додао је да граница између привремене и трајне инфлације није механичка и да привремени шок може постати трајан ако мијења плате, очекивања и понашање при формирању цијена. Замјеник гувернера БоЈ-а Химино изјавио је да је важно одржати повјерење тржишта у контролу инфлације прилагођавањем степена монетарног попуштања, те да ће БоЈ наставити да повећава референтну каматну стопу, уз оцјену да је тренутна реална каматна стопа изразито ниска, а да темпо повећања зависи од економских прилика.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Водећи ЦИ индекс – финално	МАР	114	113,2
2.	Коинцидирајући индекс – финално	МАР	116,4	116,2
3.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) – финално	МАР	45,1%	28%
4.	ППИ услужног сектора (Г/Г)	АПР	3,3%	3,3%
5.	Стопа незапослености	АПР	2,7%	2,7%
6.	Малопродаја (Г/Г)	АПР	1,3%	2,1%
7.	Малопродаја (М/М)	АПР	0,4%	1,3%
8.	Индустријска производња (Г/Г) – прелим.	АПР	0,7%	2,3%
9.	Индустријска производња (М/М) – прелим.	АПР	-0,6%	0,8%
10.	Индекс повјерења потрошача	МАЈ	32,4	32,2

ЈПИ је током протекле седмице депресирао у односу на евро, те је курс ЕУРЈПИ забиљежио раст са нивоа од 184,71 на ниво од 185,67. ЈПИ је незнатно депресирао и у односу на УСД, те је курс УСДЈПИ забиљежио повећање са нивоа од 159,18 на ниво од 159,27.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

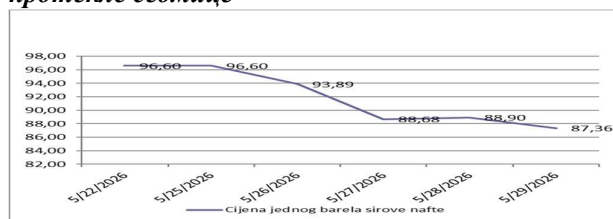
Тржиште нафте у понедељак је било затворено због празника у САД. Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у уторак износила је 96,60 УСД (83,25 ЕУР).

Током трговања у уторак цијена овог енергента смањена је за око 2,5%, а значајније дневно смањење од око 5,5% забиљежено је у сриједу. Цијена је смањена услед очекивања да ће САД и Иран постићи споразум о поновном отварању Хормушког мореуза. До краја седмице није било значајнијих осцилација цијене нафте, док су инвеститори били фокусирани на вијести везане за дешавања на Блиском истоку. У петак је објављена вијест о привременом шездесетодневном продужењу примирја и обновљеним преговорима САД и Ирана о нуклеарном програму, што се одразило на смањење цијене нафте.

Џеј-Пи Морган оцијенио је да глобалне залихе остају критично ниске, чак и у сценарију нормализације токова, уз пројекцију продубљивања пада глобалне потражње за нафтом на 5,5 милиона барела дневно у мају. Извоз нафте из САД смањен је на најнижи ниво у скоро два мјесеца, остајући изнад 4 милиона барела дневно. Извршни директор Шеврона Вирт оцијенио је да ће цијена овог енергента вјероватно расти у наредна два мјесеца услед даљег пада залиха, док је виши потпредсједник Ексон Мобила Чепмен упозорио да би цијена нафте типа Брент могла да скочи на 150 до 160 долара по барелу када залихе досегну рекордно ниске нивое.

Цијена једног барела нафте на крају седмице износила је 87,36 УСД (74,93 ЕУР), што представља пад од 9,57% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

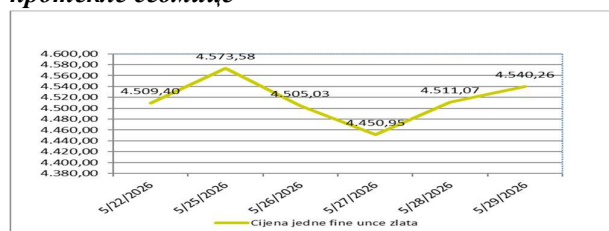
На отварању лондонске берзе метала у понедељак, цијена једне fine унце злата износила је 4.509,40 УСД (3.886,41 ЕУР).

На почетку седмице цијена овог племенитог метала забиљежила је раст под утицајем слабијег УСД-а и оптимизма у вези са постизањем договора између САД и Ирана.

У уторак је услиједила корекција цијене злата наниже под притиском појачаних инфлационих очекивања. Тржишни учесници очекују поштравање монетарне политике Феда, уз тржиште које по први пут у потпуности урачунава повећање референтне каматне стопе за 25 базних поена до децембра, а што се одражава на смањење цијене злата. Смањење цијене овог племенитог метала настављено је и у сриједу, потакнуто снажним глобалним растом тржишта акција, који је смањено краткорочну потражњу за заштитном имовином. До краја седмице цијена злата биљежила је раст, подстакнут депресијацијом УСД-а.

Цијена једне fine унце злата на крају седмице износила је 4.540,26 УСД (3.894,21 ЕУР), што представља раст од 0,68% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања заснован је на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може настати као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.